

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ
2014 – 2020**

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος
Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης**

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΡΑΣΗΣ

**«Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας, Έρευνας και Ανάπτυξης
Επιχειρήσεων»
(1β.1.1)**

**Αναλυτική Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων
Καινοτομίας, Έρευνας και Ανάπτυξης Επιχειρήσεων
του κλάδου
Χημικών – Πολυμερών Υλικών**

ΚΟΜΟΤΗΝΗ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I.1.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	7
I.1.2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	12
I.1.3 ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	14
I.1.5 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	17
I.1.6 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	18
I.1.6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	18
I.1.6.2 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	21
I.1.7 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	23
I.1.8 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	26
I.1.9 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	29
I.1.10 ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	30
I.1.10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	30
I.1.10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	30
I.1.10.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	34
I.1.10.4 ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	35
I.1.11 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	37
I.1.11.1 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	37
I.1.11.3 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ– ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	43
I.1.11.4 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	48
I.1.12 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	51
I.1.13 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	53
I.1.14 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ	55
I.1.14.2 ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	57
I.1.14.3 ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ	58
I.1.15 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	59
I.1.16 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	60

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ	
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρίες.
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Ανάκτηση	Η επιστροφή αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17 ^{ης} Ιουνίου 2014.
ΑΠ	Άξονας Προτεραιότητας: Μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής στο πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων, οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
Βασική Έρευνα	Πειραματική ή θεωρητική εργασία που αναλαμβάνεται κυρίως για την παραγωγή νέων γνώσεων σχετικά με τα βασικά αίτια φαινομένων και παρατηρήσιμων γεγονότων, χωρίς να προβλέπεται άμεση εμπορική εφαρμογή ή χρήση.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών που υπάρχουν. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να συμπεριλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής μικρής κλίμακας για τη δοκιμή και επαλήθευση των επιδόσεων της κατασκευαστικής μεθόδου, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα, ιδιαίτερα για τη κατοχύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή

	περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ενός 31 ^{ης} Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη διαχειριστική αρχή μέσω της προκήρυξης και της συνοδευτικής αναλυτικής πρόσκλησης αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία: τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία: α) Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), β) Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), γ) Ταμείο Συνοχής και τα Επενδυτικά Ταμεία: α) Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και β) Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), τα οποία λειτουργούν βάσει ενός κοινού πλαισίου που ορίζεται από τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας: Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ.
Έναρξη των Εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων ΕΔΕΤ.
ΕΠ ΠΑΜΘ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός	Δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ Φ.Π.Α.
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς.
Έρευνα και	Η δημιουργική εργασία η οποία καλύπτει τις δραστηριότητες της βασι-

Ανάπτυξη	κής και της εφαρμοσμένης ανάπτυξης και πραγματοποιείται σε συστηματική βάση με σκοπό την αύξηση του αποθέματος της γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας, καθώς και η χρήση του αποθέματος της γνώσης για την ανάπτυξη νέων εφαρμογών.
Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας	Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 200,000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.
ΕΣΔΕΚ	Ενιαίο Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου των Ενεργειών Επαγγελματικής Κατάρτισης συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα που εμπεριέχουν δράσεις κατάρτισης.
ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής Επιτροπή).
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
€	Ευρώ.
Επενδυτικό Σχέδιο (Ε/Σ)	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση χρηματοδότησης του δικαιούχου στο πλαίσιο της προκήρυξης της δράσης.
Ιδιωτική Συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
Καινοτομία	Η αξιοποίηση υφιστάμενης ή/και νέας γνώσης ή/και η μετατροπή μιας ιδέας σε προϊόν ή υπηρεσία, λειτουργική μέθοδο παραγωγής ή διανομής – νέα ή βελτιωμένη – ή νέα μέθοδο παροχής κοινωνικής υπηρεσίας ή η διαδικασία με την οποία νέες ιδέες δίνουν απαντήσεις στα αιτήματα της κοινωνίας και της οικονομίας και δημιουργούν νέα προϊόντα, βιομηχανικά πρωτότυπα, υπηρεσίες ή επιχειρηματικά κι οργανωτικά μοντέλα που εισάγονται με επιτυχία σε μια υφιστάμενη αγορά ή που μπορούν να δημιουργήσουν νέες αγορές, καθώς και τα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής.
Πειραματική Ανάπτυξη	Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, το σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την ανάπτυξη πρωτοτύπων ή πιλοτικών σχεδίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και έγκρισης, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και έγκριση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις ή περιοδικές τρο-

	ποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
Πράξη/Έργο	Έργο ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή με ευθύνη της, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και υλοποιούνται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζονται.
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων.
ΣΑΕ	Συλλογική Απόφαση Έργου.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου.
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Τύπος επιχειρήσεων όπως προσδιορίζεται στο αρ. 3 παρ. 3 του Παραρτήματος 1 της παρούσας πρόσκλησης.
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	Τύπος επιχειρήσεων όπως προσδιορίζεται στο αρ. 3 παρ. 2 του Παραρτήματος 1 της παρούσας πρόσκλησης.
Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014–2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης-ΕΣΠΑ)	Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και των λοιπών οικείων εταίρων, και εγκρίνεται, μετά από διάλογο, από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας.
Φορέας Χρηματοδότησης	Το Υπουργείο ή η Περιφέρεια που έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο δικαιούχο ή στον ενδιάμεσο φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
Φορέας της Επένδυσης/ Φορέας Υλοποίησης	Άτυπος, εναλλακτικός τρόπος περιγραφής των δικαιούχων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης.

I.1.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση της Δράσης είναι:

- 1) Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 2) Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 3) Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του υπ. αρ. 1081/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου, όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 4) Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 5) Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, και ειδικότερα τα ακόλουθα άρθρα:
 - Άρθρο 25. Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης,
 - Άρθρο 28. Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ,
 όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 6) Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 821/2014 της Επιτροπής της 28^{ης} Ιουλίου 2014, περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις λεπτομέρειες για την μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων, όπως τροποποιείται και ισχύει.

- 7) Η Σύσταση 361/2003 της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003) , όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 8) Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία" (2014/C 198/01), όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 9) Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ (2016/C 262/01), όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 10) Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014-2020» (2013/C 209/01), όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 11) Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020, αρ. απόφασης C(2014)3542 final/23.05.2014, όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 12) Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 32674/ΕΥΘΥ 330/23.03.2015 (ΦΕΚ 714/Β') με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 4314/2014 και αντικατάστασης της αριθ. 41543/278/Γ'ΚΠΣ/ΚΥΑ/8.12.2000 (ΦΕΚ 1501/Β') κοινής υπουργικής απόφασης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 13) Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ1822/Β') με θέμα "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων", όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 14) Το με αριθ. 12078/ΕΥΘΥ/1150/25.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».
- 15) Ο Ν.4314/2014 «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020» (ΦΕΚ 265/Α'), όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 16) Ο Ν.4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», και όπως ισχύει.

- 17) Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 3357/ΕΥΣ/1338/27.01.2011 και θέμα: "Στοιχεία συστήματος για τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων", όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 18) Το έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων με αριθ. 4843/119432/03.11.2015 και θέμα: "Κριτήριο Διαχωρισμού".
- 19) Η Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/21-12-2015 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2784/Β') και θέμα: "Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014», όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 20) Ο Οδηγός Κρατικών Ενισχύσεων και RIS3, όπως κοινοποιήθηκε με το υπ' αριθ. 115970/13.11.2015 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων, όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 21) Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 18709/ΕΥΣΣΑ 413/24-02-2016 (ΦΕΚ 449) και θέμα: "Διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης, ανάθεσης και υλοποίησης ενεργειών τεχνικής βοήθειας", και ειδικότερα τα αναφερόμενα σε «Αξιολόγηση» στο Παράρτημα 1, όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 22) Το έγγραφο της Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ με αριθ. 17952/ΕΥΣΣΑ 382/17.02.2016 και θέμα: "Διαχείριση Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης – RIS3".
- 23) Το με αριθ. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση ερευνητικών οργανισμών – ερευνητικών υποδομών».
- 24) Η με αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».
- 25) Η Εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθ. C(2014) 10174 final / 18.12.2014 για την έγκριση ορισμένων στοιχείων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση» για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στην Ελλάδα (CCI 2014GR16M2OP014), όπως τροποποιείται και ισχύει.
- 26) Η με αριθ. 145740/27.01.2015 ΚΥΑ για την «Έγκριση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΕΠ ΑΜΘ 2014-2020, όπως τροποποιείται και ισχύει.

- 27) Η από 26/6/2015 απόφαση της 1^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 2014-2020», με την οποία εγκρίθηκε το περιεχόμενο εξειδίκευσης της Δράσης 1β.1.1. του ΕΠ, καθώς και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι.
- 28) Η με αριθ. 3036/12.07.2016 απόφαση, μέσω γραπτής διαδικασίας, της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 2014-2020», με την οποία εγκρίθηκαν τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της Δράσης 1β.1.1, όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην παρούσα αναλυτική Πρόσκληση έγγραφο.
- 29) Το με αριθ. 973337/ΕΥΚΕ3305/12.9.2016 έγγραφο, με το οποίο διατυπώνεται σύμφωνη γνώμη για την προκήρυξη της δράσης από την ΕΥΚΕ.
- 30) Η από 25/10/2016 απόφαση της 2^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 2014-2020», με την οποία επικαιροποιήθηκε το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ του Άξονα Προτεραιότητας, όπως περιγράφεται και εξειδικεύεται στο συνημμένο στην πρόσκληση έγγραφο.
- 31) Το Ν.4443/2016, και ειδικότερα το Άρθρο 72, αναφορικά με "Τροποποιήσεις του Ν. 4314/2014 (Α' 265)".

Σημειώνονται επίσης τα εξής:

1. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
2. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (Βλ. **Παράρτημα 1**, «Ορισμός ΜΜΕ»).
3. Για την υλοποίηση της Δράσης έχουν ληφθεί υπόψη όσα προβλέπονται στα άρθρα 25 και 28 του «ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθ. 651/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης».
4. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει την χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

5. Είναι υποχρεωτική η τήρηση των απαιτήσεων δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 115 - 117 Παράρτημα XII του ΕΕ1303/2014 και το Κεφάλαιο II του ΕΕ 821/2014, στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2014 – 2020, καθώς και οι απαιτήσεις δημοσιότητας του Καν. 651/2014.
6. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
7. Δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή
8. Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα:
 - Οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.
 - Ν.2472/97 (ΦΕΚ Α' 50) για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα.
9. Στην διαμόρφωση του παρόντος οδηγού εφαρμογής ελήφθησαν υπόψη οι απαιτήσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Ε.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ 2014-2020.
10. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης με τον Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του κεφαλαίου I του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014. Αντίστοιχα οι Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης με τον Καν. (Ε.Ε.) 1407/2013 πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού αυτού.

Το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου συνοδεύει την παρούσα Πρόσκληση είναι αναρτημένο στον ιστότοπο (www.eydamth.gr) της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ.

I.1.2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας, Έρευνας και Ανάπτυξης Επιχειρήσεων» με κωδικό «1β.1.1» χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΠΑΜΘ) 2014 -2020 και ειδικότερα στο πλαίσιο του:

Άξονα Προτεραιότητας 1: «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας».

Θεματικού Στόχου 1: «Ενίσχυση έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας».

Επενδυτικής Προτεραιότητας 1β: «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξης της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής ειδικά σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής».

Ειδικού Στόχου 1: «Αύξηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)».

Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης, στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε **2.000.000€** κι ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός της εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε περίπου 3.000.000€. Η διαφορά μεταξύ του συνολικού (επιχορηγούμενου) προϋπολογισμού και της δημόσιας δαπάνης ορίζεται ως η ίδια συμμετοχή, η οποία θα καλυφθεί από τους δικαιούχους (επιχειρήσεις).

Η δημόσια δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν. Στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014 - 2020 το ΕΤΠΑ θα πρέπει να συνεισφέρει στη στρατηγική της Ένωσης για την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη εξασφαλίζοντας έτσι μεγαλύτερη συγκέντρωση της στήριξης από το ΕΤΠΑ στις προτεραιότητες της Ένωσης.

Σκοπός της Δράσης είναι η ενίσχυση έργων ερευνητικής ανάπτυξης προϊόντων ή και υπηρεσιών, **που έχουν προκύψει μετά και από τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης**, μέσω της υποστήριξης **υφιστάμενων** επιχειρήσεων, που επενδύουν στην **Καινοτομία** ή/και στην **Έρευνα και Ανάπτυξη**, στον κλάδο των **Χημικών – Πολυμερών Υλικών**, ο οποίος περιλαμβάνεται στη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΠΑΜΘ).

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 651/2014 (Άρθρο 2), περιλαμβάνεται η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν:

- Καινοτομία.
- Εφαρμοσμένη ή βιομηχανική έρευνα.
- Πειραματική ανάπτυξη.

Επίσης, επενδυτικά σχέδια που αφορούν δραστηριότητες Πειραματικής ανάπτυξης, δύναται να χρηματοδοτηθούν σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1407/2013, Άρθρο 3, (Ενίσχυση ήσσονος σημασίας).

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης **δεν είναι επιλέξιμα** τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στη **Βασική Έρευνα** (αναλυτικοί ορισμοί δίνονται ανωτέρω, στον Πίνακα «Επεξήγησης όρων και συντμήσεων», της Πρόσκλησης). Δεν μπορούν επίσης να υπαχθούν στη δράση οι μη επιλέξιμοι κλάδοι όπως ορίζονται στο **Παράρτημα 2**, «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)».

Το κάθε έργο δύναται να υλοποιηθεί από επιχειρήσεις, οι οποίες δύνανται να υλοποιήσουν τέτοιες δράσεις, είτε μέσω σύμβασης με ερευνητικούς φορείς, είτε με τα ερευνητικά τους τμήματα.

Σε περίπτωση υπερβολας, το τμήμα του έργου επί συμβάσει, δύναται να εκτελείται από:

1. ΑΕΙ (Πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι.), Δημόσια Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα,
2. Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα και Κέντρα Τεχνολογικής Έρευνας των ΤΕΙ,
3. Εξειδικευμένες Επιχειρήσεις με αποδεδειγμένη εμπειρία στο αντικείμενο του έργου, ή
4. Φυσικά Πρόσωπα με αποδεδειγμένη εμπειρία στο αντικείμενο του έργου.

Σε κάθε περίπτωση «Δικαιούχος» του έργου παραμένει η επιχείρηση, έχοντας την ευθύνη για την άρτια υλοποίηση του έργου, με τον ορισμό κατάλληλου επιστημονικού υπευθύνου.

Η δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του

Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας www.ependyseis.gr/mis και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.)

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης:

Πίνακας 1: Δείκτες εκροής

Ε.Π:	Α.Π:	ΤΑΜΕΙΟ:	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:	
2014GR16 M2OP014	1	ΕΤΠΑ	1b	
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ (2023)
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	10
CO27	Έρευνα, καινοτομία: Ιδιωτικές Επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή σε έργα έρευνας και ανάπτυξης	Ευρώ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	1.000.000
CO26	Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	Επιχειρήσεις	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	6
CO29	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	10

Πίνακας 2: Δείκτες αποτελέσματος

Ε.Π:	Α.Π:	ΤΑΜΕΙΟ:	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:	
2014GR16 M2OP014	1	ΕΤΠΑ	1b	
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ (2023)
T1012	Δαπάνες Ε&Α επιχειρήσεων ως ποσοστό του Περιφερειακού ΑΕΠ	Ποσοστό	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	0,20

1.1.3 ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ), με βάση το νομοθετικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 και ειδικότερα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 1.1.1 «ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ» της παρούσας Πρόσκλησης, όπως αυτό τροποποιείται και ισχύει.

I.1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ, ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, επιλέξιμες είναι οι **υφιστάμενες επιχειρήσεις** που χρησιμοποιούν **απλογραφικό ή διπλογραφικό λογιστικό σύστημα** (τηρούν **βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας**), οι οποίες **μέχρι 31/12/2015 έχουν κλεισμένες τουλάχιστον δύο διαχειριστικές χρήσεις**.

Για τις ανάγκες της Δράσης ως ημερομηνία σύστασης/ίδρυσης μιας επιχείρησης νοείται η ημερομηνία έναρξης δραστηριότητας, όπως αυτή καταγράφεται στη σχετική Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας της οικείας ΔΟΥ.

Οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής μιας επιχείρησης, είναι οι ακόλουθες:

- Να έχει την κατά περίπτωση απαιτούμενη εν ισχύ άδεια λειτουργίας ή την υποβληθείσα στον αρμόδιο φορέα αίτηση έκδοσης ή ανανέωσης αυτής, για τη/ις δραστηριότητα/ες στην/ις οποία/ες δραστηριοποιείται. Επιχειρήσεις που στερούνται της απαιτούμενης νόμιμης άδειας λειτουργίας, καθώς και επιχειρήσεις των οποίων η άδεια έχει λήξει χρονικά και δεν έχουν υποβάλλει αίτηση για έκδοση ανανεωμένης άδειας λειτουργίας μέχρι την ημερομηνία υποβολής της πρότασης απορρίπτονται εξ αρχής από τη δράση. Για παράδειγμα, σε περίπτωση επιχείρησης που εδρεύει εκτός της Περιφέρειας ΑΜΘ, κατά την υποβολή της πρότασης, αρκεί η υποβολή της άδειας λειτουργίας της έδρας της επιχείρησης, και η αίτηση για άδεια λειτουργίας υποκαταστήματος εντός της Περιφέρειας ΑΜΘ. Η εξέταση της έκδοσης της άδειας λειτουργίας του υποκαταστήματος εντός της Περιφέρειας ΑΜΘ, θα πραγματοποιηθεί πριν την καταβολή του συνόλου της ενίσχυσης.
- Να δραστηριοποιείται ή να δραστηριοποιηθεί, μέχρι την καταβολή του συνόλου της ενίσχυσης, και να πραγματοποιήσει τις δαπάνες στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
- Να λειτουργεί αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεις εταιρικού / εμπορικού χαρακτήρα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία και Ι.Κ.Ε, Ατομική Επιχείρηση, Συνεταιρισμός, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4019/2011 [ΚΟΙΝΣΕΠ]).
 - Να μην αποτελεί προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια που δίδεται στο δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων κατά, σημείο 18 του άρθ.2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 651/2014 (βλ. «Ορισμός Προβληματικής», **Παράρτημα 3**).
- Να μην είναι υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

- Να διαθέτει ή να δεσμευθεί με υπεύθυνη δήλωση ότι μέχρι την ολοκλήρωση της δράσης/επένδυσης θα μεριμνήσει για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρ. 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.)
- Να υποβάλλει έως **ένα επενδυτικό σχέδιο ανά Α.Φ.Μ.** Σε περίπτωση υποβολής, από τον ίδιο φορέα (επιχείρηση), περισσότερων προτάσεων στο πλαίσιο της δράσης, απορρίπτονται όλες και οι φάκελοι τίθενται στο αρχείο. Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ επιφυλάσσεται για τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται από τον δικαιούχο.
- Να δεσμευτεί ότι το επενδυτικό του σχέδιο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- Η ιδιωτική συμμετοχή των επιχειρήσεων ανά πρόταση δεν μπορεί να υπερβαίνει ανά έτος το 50% του μέσου όρου των κύκλων εργασιών της για τα τρία (3) τελευταία έτη, όπως αυτός προκύπτει από τους δημοσιευμένους ισολογισμούς της ή ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία. Στην περίπτωση επιχείρησης με λιγότερους από τρεις (3) δημοσιευμένους ισολογισμούς/ ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του κύκλου εργασιών όσων ισολογισμών έχουν δημοσιευθεί μέχρι τη στιγμή υποβολής της πρότασης.
- Η οικονομική δραστηριότητα, που θα αφορά το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο, συνδέεται με τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της ΠΑΜΘ, όπως αυτοί παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο I.1.5, «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ».
- Η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να πληροί το χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης υποβολής από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης:

- Οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι Ο.Τ.Α. και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού
- Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising. Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης, κλπ).

Σημειώνεται ότι, όλες οι ανωτέρω συνθήκες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου. Συνεπώς η μη ικανοποίησή τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης του επενδυτικού σχεδίου.

Ι.1.5 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα Δράση εξυπηρετεί τους στόχους της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της ΠΑΜΘ. Ως εκ τούτου αφορά τις επιχειρήσεις που συνδέονται κατ' αποκλειστικότητα με τον ακόλουθο κλάδο της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της ΑΜΘ, για τον οποίο έχει πραγματοποιηθεί **εργαστήριο επιχειρηματικής ανακάλυψης¹**:

- **κλάδος Χημικών – Πολυμερών Υλικών.**

Συγκεκριμένα, οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στους ακόλουθους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ):

- **20 - Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων**
- **22 - Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες**

(όπως αναλυτικά παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 4**, «ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΑΔ»), ή **να τεκμηριώνεται η συνεισφορά των προτάσεων στην αλυσίδα αξίας του κλάδου Χημικών – Πολυμερών Υλικών**, όπως θα αναλυθεί στην Ενότητα 4. «ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ» του «ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ», **Παράρτημα 5**. Ο εν λόγω κλάδος παρουσιάζει σημαντική δυναμική για την Περιφέρεια, καθώς χαρακτηρίζεται από συγκέντρωση επιχειρηματικού και καινοτομικού δυναμικού

¹ Περισσότερες πληροφορίες γύρω από το Θεματικό Εργαστήριο για την Αλυσίδα Αξίας των Χημικών & Πολυμερών Υλικών, καθώς και τα αποτελέσματά του, είναι διαθέσιμες στη σχετική ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, στη διεύθυνση: <http://www.eydamth.gr/component/content/article.html?id=639>

το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανάπτυξη σημαντικού οικοσυστήματος με πολύ υψηλή προστιθέμενη αξία προϊόντων και υπηρεσιών, ούτως ώστε ο κλάδος αυτός να αποτελέσει πυρήνα δυναμικής ανάπτυξης για την ΠΑΜΘ.

I.1.6 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

I.1.6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών και ο Κανονισμός βάσει του οποίου μπορεί να επιχορηγηθούν τα επενδυτικά σχέδια είναι οι εξής:

Ενισχύσεις για έργα έρευνας & ανάπτυξης (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 651/2014 (Άρθ. 25)

α) Δαπάνες «προσωπικού»:

- α1) Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση εξηρημένης σχέσης εργασίας (υφιστάμενο ή/και νέο) στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο.
- α2) Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο.

β) Δαπάνες για όργανα, εξοπλισμό και κτίρια:

- β1) Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού στον βαθμό που αφορούν και χρησιμοποιούνται στο έργο. Όταν τα όργανα κι ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ'όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές, όπως αναφέρονται και στην παράγρ. 8.β του άρθρ. 24, του Ν.4386/2016.
- β2) Δαπάνες για κτίρια, στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.

γ) Δαπάνες προς τρίτους:

- γ1) Δαπάνες για «έρευνα επί συμβάσει»/ υπεργολαβία. Οι φορείς υπεργολαβίας (φυσικά και νομικά πρόσωπα) μπορεί να προέρχονται από την Ελλάδα ή / και το εξωτερικό.
- γ2) Δαπάνες για «αγορά τεχνολογίας – τεχνογνωσίας» που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής ίσων αποστάσεων.

δ) Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου:

- δ1) Μετακινήσεις και λοιπές δαπάνες.
- δ2) Αναλώσιμα και πρόσθετα έξοδα.

ε) Μελέτες σκοπιμότητας:

ε1) Επιλέξιμες δαπάνες για τις μελέτες σκοπιμότητας είναι οι δαπάνες εκπόνησης της μελέτης.

Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 651/2014 (Άρθ. 28)

α) Δαπάνες απόκτησης επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, στο εσωτερικό ή/και στο εξωτερικό.

β) Δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό.

γ) Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στην καινοτομία.

Κατά τη διαμόρφωση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της πρότασης, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των προβλεπόμενων δαπανών με τις παραπάνω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών. Επιπλέον, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών και το μέγιστο όριο ανά κατηγορία δαπανών (σε ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών του έργου).

Πίνακας 3: Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών και μέγιστο όριο ανά κατηγορία δαπανών (σε ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών του έργου ή μέγιστο ποσό €)

	Κατηγορία δαπάνης	Π/Υ	%	Μέγιστο επιλέξιμο ποσό ή %, στον επιχορηγούμενο Π/Υ του έργου ή μέγιστο ποσό (€)
EK 651/ 2014, Άρθρο 25, Ενισχύσεις για έργα έρευνας & ανάπτυξης				
α1)	Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση εξηρημένης σχέσης εργασίας (υφιστάμενο ή/και νέο) στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο.	€	%	25% - 70% ²
α2)	Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο.	€	%	
β1)	Δαπάνες για όργανα, μηχανήματα, εξοπλισμό	€	%	40%
β2)	Δαπάνες για κτίρια, εγκαταστάσεις	€	%	35%
γ1)	Δαπάνες για «έρευνα επί συμβάσει»/ υπερβολαβία	€	%	40%
γ2)	Δαπάνες για «αγορά τεχνολογίας – τεχνογνωσίας» που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, καθώς και δαπάνες απόκτησης επικύρωσης & προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, στο εσωτερικό ή/και στο εξωτερικό	€	%	40%
δ1)	Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες: Μετακινήσεις και λοιπές δαπάνες	€	%	10%
δ2)	Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες: Αναλώσιμα και πρόσθετα έξοδα.	€	%	25%
ε)	Μελέτες τεχνικής σκοπιμότητας	€	%	< €14,000
EK 651/ 2014, Άρθρο 28, Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ				
α)	Δαπάνες απόκτησης επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, στο εσωτερικό ή/και στο εξωτερικό	€	%	100%
β)	Δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό.	€	%	100%
γ)	Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.	€	%	< €14,000
	ΣΥΝΟΛΟ	€	%	

Επισημαίνεται ότι:

- Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της πρότασης.
- Τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής), ενδέχεται να κληθούν οι δικαιούχοι να τα υποβάλουν μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητάς τους.

² Συνολικά, οι «Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση εξηρημένης σχέσης εργασίας» και οι «Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου», θα πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον το 25%, ενώ δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το 70% του επιχορηγούμενου Π/Υ του έργου.

- Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητήσουν από το δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για την εξακρίβωση της αξίας και για τον έλεγχο των τιμών αυτών.
- Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μέθοδοι κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών.
- Όλες οι δαπάνες θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους, καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το επενδυτικό σχέδιο κατά την πιστοποίησή τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίηση τους, θα γίνεται δεκτό, μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- Περαιτέρω, δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες:
 - Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο.
 - Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών.
 - Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
- Ο ΦΠΑ δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη και επιβαρύνει εξ ολοκλήρου την επιχείρηση, εκτός και αν ο φορέας της επένδυσης δεν έχει δικαίωμα συμψηφισμού ή επιστροφής του ΦΠΑ οπότε ο ΦΠΑ θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.
- Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη η χρηματοδότηση της πρόσληψης συζύγων και συγγενών Α' & Β' βαθμού.

I.1.6.2 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Προϋπολογισμός Έργων - Όρια ενίσχυσης

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ Φ.Π.Α.) κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν δύναται να είναι μικρότερος των **πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000€)** και δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσόν των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000€)**.

Γενικές επισημάνσεις:

- Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο θα έχει προϋπολογισμό μικρότερο από 50.000€, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.
- Στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο του ανώτατου ορίου που ορίζεται παραπάνω, το ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της επενδυτικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους.

2. Διάρκεια υλοποίησης Έργων

Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων **ορίζεται σε 24 μήνες** από την ημερομηνία υπογραφής της απόφασης ένταξης της επιχείρησης. Υπάρχει η δυνατότητα δωδεκάμηνης (12) παράτασης, εφόσον το αίτημα υποβληθεί πριν την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου.

- **Ελάχιστη Δαπάνη 1^{ου} έτους**

Επισημαίνεται ότι δαπάνες τουλάχιστον ίσες με το 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης, θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί και να έχουν αποτελέσει αντικείμενο αιτήματος επαλήθευσης στο πρώτο έτος υλοποίησής της, εφόσον η ημερομηνία ολοκλήρωσης της χρηματοδοτούμενης επένδυσης υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν επαρκώς οι λόγοι της καθυστέρησης.

I.1.7 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Υπογραμμίζεται ότι, στην παρούσα Πρόσκληση δύνανται να συμμετέχουν όλες οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, εφόσον καλύπτουν τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο I.1.4, κάνοντας χρήση του Άρθρου 25 (έργα έρευνας και ανάπτυξης), του ΕΚ 651/2014, ενώ επιχειρήσεις που σκοπεύουν να συμμετάσχουν κάνοντας χρήση του Άρθρου 28 (ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ), του ΕΚ 651/2014, θα πρέπει υποχρεωτικά να εμπίπτουν στις κατηγορίες των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), σύμφωνα και με τα προαναφερθέντα στη 2^η Σημείωση, του Κεφαλαίου I.1.1 αναφορικά με τους ορισμούς των ΜΜΕ. Επιπρόσθετα, για όσες επιχειρήσεις σκοπεύουν να συμμετάσχουν κάνοντας χρήση του Άρθρου 3 (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας), του ΕΚ 1407/2013, για δράσεις Πειραματικής Ανάπτυξης, θα πρέπει, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγηθήκαν στην ενιαία επιχείρηση, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών, να μην υπερβαίνει το ποσό των 200,000 ευρώ.

Πίνακας 4: Ένταση ενισχύσεων

	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις
Ένταση ενίσχυσης για έργα Έρευνας και Ανάπτυξης (ΕΚ 651/2014 (Άρθ. 25))			
Βιομηχανική /Εφαρμοσμένη Έρευνα	50%	60%	70%
Βιομηχανική /Εφαρμοσμένη Έρευνα προσαυξημένη κατά 15%³: Το ποσοστό ενίσχυσης αυξάνεται κατά +15%, και έως 80%, εφόσον τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.	65%	75%	80%
Πειραματική Ανάπτυξη	25%	35%	45%
Πειραματική Ανάπτυξη προσαυξημένη κατά 15%⁴: Το ποσοστό ενίσχυσης αυξάνεται κατά +15%, εφόσον τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.	40%	50%	60%
Μελέτες Σκοπιμότητας	50%	60%	70%
Ένταση ενίσχυσης για έργα Καινοτομίας για ΜΜΕ (ΕΚ 651/2014 - Άρθ. 28)			
Καινοτομία για ΜΜΕ		50%	
Ένταση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (ΕΚ 1407/2013 - Άρθ. 3 Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας)			
Πειραματική Ανάπτυξη	50%		

³ Εφόσον η επενδυτική πρόταση περιλαμβάνει «χρηματοδοτική ενίσχυση προσαυξημένη κατά **15%**, διότι τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως», τότε, τα αποτελέσματα της έρευνας (όχι μόνο τα συνολικά παραδοτέα του έργου) θα πρέπει να διαδοθούν στο ευρύτερο δυνατό βαθμό, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο (Ε.Ε.). Οι ανωτέρω προτάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν στο χρονοπρογραμματισμό τους και ένα σχέδιο δράσεων για τη διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων του έργου.

⁴ Βλ. ανωτέρω υποσημείωση.

Σημείωση: Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι, στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις επιθυμούν να υποβάλουν Επενδυτικά Σχέδια «Πειραματικής Ανάπτυξης», και εφόσον βεβαίως πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, **θα πρέπει να επιλέξουν** εάν θα υποβάλουν την πρότασή τους ακολουθώντας **είτε τον ΕΚ 651/2014** (Άρθ. 25, Έργα Έρευνας και Ανάπτυξης), **ή τον ΕΚ 1407/2013** (Άρθ. 3, Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας).

Οι δαπάνες όλων των κατηγοριών θεωρούνται επιλέξιμες για τα εγκεκριμένα έργα εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των χρονικών πλαισίων που προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής-χρηματοδότησης του έργου και εφόσον σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου. Το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Η εξόφλησή τους θα πρέπει να έχει γίνει είτε μέχρι τη διενέργεια του ενδιάμεσου ελέγχου, για να πιστοποιηθούν οι σχετικές δαπάνες, είτε το αργότερο μέχρι ένα (1) μήνα μετά από τη λήξη του έργου με την υποβολή της τελικής έκθεσης.

Τονίζεται ότι είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία των φορέων για τις δαπάνες και τα έσοδα του έργου σύμφωνα με το ΕΓΛΣ.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ.

Σε περίπτωση που τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ συνδυάζονται με επιχορηγήσεις:

- οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις,
- πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ,
- πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης,
- μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα δανείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου),
- οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ,
- αν υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ εμπεριέχει ενίσχυση και το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής σωρεύει για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η υπέρβαση της ανώτατης έντασης ενίσχυσης του άρθρου Ι.1.7 από το συνδυασμό επιχορήγησης κι ΑΙΕ για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Πρόσκληση.

Η **δημόσια χρηματοδότηση** καταβάλλεται απευθείας στην επιχείρηση και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα στο αρμόδιο φορέα διαχείρισης και παρακολούθησης του προγράμματος.

Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου θεωρούνται λειτουργικά έξοδα και δεν είναι επιλέξιμα στη δράση.

I.1.8 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται από τους υποψηφίους Δικαιούχους **υποχρεωτικά και μόνον** μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (**Παράρτημα 5** – «Υπόδειγμα Εντύπου Υποβολής Αίτησης – ΠΣΚΕ»). Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν.

Στο ειδικό Έντυπο Υποβολής Πρότασης και στους πίνακες που εμφανίζονται στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής υποβολής συμπληρώνονται πληροφορίες σχετικά με το προφίλ της συμμετέχουσας επιχείρησης, όπως σύντομο ιστορικό με αναφορά στη σημερινή τεχνολογική και εμπορική της θέση, περιγραφή της επενδυτικής της στρατηγικής, ανάλυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, της υφιστάμενης οργάνωσης, καθώς και συνοπτική παρουσίαση της παραγωγικής διαδικασίας.

Βασικό στοιχείο αποτελεί η ρεαλιστική περιγραφή του Επενδυτικού Σχεδίου, των προβλημάτων που οδηγούν στην υλοποίηση της προτεινόμενης επένδυσης, η ανάλυση του παρόντος σταδίου ανάπτυξης και προστιθέμενης αξίας του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου «καινοτομίας, έρευνας και ανάπτυξης», η κατανόηση ανταγωνιστικών λύσεων αλλά και των κινδύνων και των ευκαιριών για την επιτυχή εισαγωγή των αποτελεσμάτων του επενδυτικού σχεδίου σε νέες αγορές. Επίσης, περιλαμβάνονται στοιχεία που τεκμηριώνουν την ωριμότητα του Επενδυτικού Σχεδίου αλλά και τη ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού και του χρονοδιαγράμματος.

Σε κάθε πρόταση ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως Υπεύθυνος του Έργου. Ο Υπεύθυνος έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς, για την αρτιότητα της υλοποίησης του έργου και για την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων.

Τονίζεται ότι είναι αποκλειστική ευθύνη των επιχειρήσεων να καταθέσουν πλήρη φάκελο πρότασης, με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας Πρόσκλησης. Οι προτάσεις πρέπει να περιλαμβάνουν όλα εκείνα τα στοιχεία που κατά την γνώμη των ενδιαφερομένων πρέπει να διαθέτουν τα μέλη των επιτροπών για την καλύτερη αξιολόγηση των προτάσεων. **Οι προτάσεις θα αξιολογηθούν με βάση τα στοιχεία που θα δοθούν χωρίς να ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία σε περίπτωση που υπάρχουν ελλείψεις.** Δεν προβλέπεται διαδικασία προσκόμισης συμπληρωματικών στοιχείων μετά την ηλεκτρονική υποβολή των προτάσεων. Η Επιτροπή Αξιολόγησης των προτάσεων δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις, στην περίπτωση που διαπιστωθούν ασάφειες στις προτάσεις.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα πρέπει να υποβάλουν οι δυνητικοί δικαιούχοι παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 6**, «Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Αξιολόγησης», της παρούσας Πρόσκλησης.

Σημειώνεται ότι πριν ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική υποβολή, ο Δικαιούχος (ο νόμιμος εκπρόσωπος) επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ ένα ηλεκτρονικό έντυπο (pdf) Υπεύθυνων Δηλώσεων, με σφραγίδες και υπογραφές, στο οποίο δηλώνει τα στοιχεία που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης (**Παράρτημα 7** – «Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων Ένταξης»). Χωρίς την επισύναψη του εγγράφου κατάλληλα υπογεγραμμένου και σφραγισμένου η υποβολή δεν θα μπορεί να ολοκληρωθεί.

Η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής είναι υποχρεωτική και οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis).

Το Έντυπο Υποβολής, όπως και όλα τα έντυπα της παρούσας Πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ (www.eydamth.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
- του ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr)

Η ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των επενδυτικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis) ορίζεται η 31/01/2017 με καταληκτική ημερομηνία στις 16/03/2017 και ώρα 15:00.

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
31/01/2017	16/03/2017

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή επενδυτικού σχεδίου.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται για:

- τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης υποχρεώσεων Δικαιούχων),
- την εξαγωγή στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
- τη διενέργεια ερευνών και εκπόνηση μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν 2472/97. Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει στο Έντυπο Υποβολής προς την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

Παραλαβή αιτήσεων χρηματοδότησης

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή να ολοκληρωθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των επενδυτικών σχεδίων.

Τα επενδυτικά σχέδια που δεν θα υποβληθούν εμπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Με την εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης (ηλεκτρονικά) ο δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται μέσω του ΠΣΚΕ για την παραλαβή της. Με την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής των φακέλων αρχίζει άμεσα από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ η διαδικασία αξιολόγησης, όπως αυτή αναλυτικά περιγράφεται στο Κεφάλαιο Ι.1.10 - ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ.

Η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων, διενεργείται ηλεκτρονικά. Καθώς όμως καθίσταται αναγκαία η επαλήθευση των στοιχείων της πρότασης, απαιτείται και η υποβολή φυσικού φακέλου τεκμηρίωσης (δικαιολογητικών). Οι φυσικοί φάκελοι με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (όπως παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 6**, «Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Αξιολόγησης»), θα πρέπει να κατατεθούν ή να αποσταλούν ταχυδρομικά, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων, στη διεύθυνση:

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Ηροδότου 28, 69132 – Κομοτηνή.

Στην περίπτωση υποβολής δικαιολογητικών ιδιοχείρως, αυτά θα πρωτοκολλούνται κατά την παραλαβή τους, ως εισερχόμενα έγγραφα στο κεντρικό πρωτόκολλο της ΕΥΔ ΕΠ ΑΜΘ. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Στην περίπτωση αποστολής, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ- συστημένη αποστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Στην περίπτωση υποβολής και αποστολής (ταχυδρομικά ή με ταχυμεταφορά) ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ

Για τη δράση «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας, Έρευνας και Ανάπτυξης Επιχειρήσεων για τον κλάδο των Χημικών – Πολυμερών Υλικών» (1β.1.1)

Επωνυμία Επιχείρησης «.....»

ΑΦΜ «.....»

Κωδικός Επενδυτικού Σχεδίου ⁵ : «.....»

Ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής «.....»

Ι.1.9 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλουν οι δικαιούχοι παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 6** («Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Αξιολόγησης»), της παρούσας Πρόσκλησης.

⁵ Είναι ο κωδικός που θα παραχθεί κατά την ηλεκτρονική παραλαβή του Εντύπου Υποβολής.

I.1.10 ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ**I.1.10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ****Αξιολογητές**

Με το πέρας των υποβολής των επενδυτικών σχεδίων, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης τους, που πραγματοποιείται μέσω του ΠΣΚΕ, με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ. Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ αναλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες της διοργάνωσης και υποστήριξης της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και, σε συνεργασία με τους Αξιολογητές, της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων επενδυτικών σχεδίων διενεργούνται από Επιτροπή Αξιολόγησης Προτάσεων, που ορίζεται με Απόφαση του Περιφερειάρχη ΑΜΘ, και αποτελείται από τρεις (3) αξιολογητές, λαμβάνοντας υπόψη και τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 17952/ ΕΥΣ-ΣΑ 382/17.02.16 εγκύκλιο της Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, και ειδικότερα τη χρήση του μητρώου αξιολογητών («Βάσης Επιστημόνων») της Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ).

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης καλύπτεται από τη Διαδικασία ΔΙ_2_ΚΕ: «Επιλογή και έγκριση πράξης (πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)» του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, και η κάλυψη των δαπανών της αξιολόγησης θα γίνει σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στην παρ. Β.5 «Αξιολόγηση» του Παραρτήματος Ι της Υ.Α. 18709/ΕΥΣΣΑ 413/19-2-2016 «Διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης, ανάθεσης και υλοποίησης ενεργειών τεχνικής βοήθειας» (ΦΕΚ 449 τ. Β').

I.1.10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων είναι **συγκριτική** και περιλαμβάνει τον έλεγχο:

- Κάλυψης Τυπικών Προϋποθέσεων Συμμετοχής, Στάδιο Α,
- Κατάστασης της Επιχείρησης, Στάδιο Β,
- Σαφήνειας Επενδυτικού Σχεδίου, Στάδιο Γ,
- Ωριμότητας Επενδυτικού Σχεδίου, Στάδιο Δ.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων δύναται να γίνουν αυστηρές διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και εξαρθρωθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Οι τυπικές προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται έχουν αναλυθεί στο Κεφάλαιο I.1.4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ. Οι δε ομάδες κριτηρίων, παρουσιάζονται και αναλύονται στο **Παράρτημα 8** («Κριτήρια Αξιολόγησης»).

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο έλεγχος της κάλυψης των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής απαιτεί τη θετική απάντηση **στο σύνολο των κριτηρίων**.

Η βαθμολογία των κριτηρίων προκύπτει από το άθροισμα της βαθμολογίας του κάθε υποκριτηρίου. Η τελική βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογούμενων κριτηρίων. **Η μέγιστη τελική βαθμολογία με τη χρήση των ανωτέρω κριτηρίων είναι το 10,00.** Για να θεωρηθεί επιτυχής μία πράξη, θα πρέπει να έχει λάβει **θετική αξιολόγηση σε όλες τις ομάδες κριτηρίων και συνολική βαθμολογία μεγαλύτερη από 4,00.**

Ειδικά στα κριτήρια που αφορούν στη ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος και του προϋπολογισμού, δεν θα πρέπει να λάβουν την τιμή "ΟΧΙ", ενώ οι αξιολογητές, δύνανται να προτείνουν και τεκμηριωμένες τροποποιήσεις στον προϋπολογισμό του έργου.

Μετά το πέρας της αξιολόγησης των υποβληθέντων σχεδίων γίνεται βαθμολογική κατάταξη αυτών και επιχορηγούμενα είναι τα σχέδια με φθίνουσα κατάταξη μέχρι εξάντλησης του Π/Υ της δημόσιας δαπάνης.

Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των επενδυτικών σχεδίων

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται οι προτάσεις είναι τα εξής:

Στάδιο Α – Κάλυψη τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής. Εξετάζεται η εκπλήρωση των κριτηρίων του σχετικού Φύλλου αξιολόγησης, με βάση τα απαιτούμενα δικαιολογητικά των σχετικών **Παραρτημάτων 6**, («Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Αξιολόγησης») και **7** («Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων Ένταξης»⁶).

Στάδιο Β (με συντελεστή στάθμισης: 30%) – Κατάσταση Επιχείρησης:

- Αγορές - στόχοι της επιχείρησης, όπου αξιολογείται η εξωστρέφεια της επιχείρησης.
- Μεταβολές στην απασχόληση, όπου αξιολογείται η μεταβολή της απασχόληση στην επιχείρηση.
- Μεταβολή κύκλου εργασιών (ΚΕ), όπου αξιολογείται η μεταβολή του κύκλου εργασιών (ΚΕ) της επιχείρησης.
- Επενδυτική πολιτική, όπου αξιολογείται το ύψος της ιδιωτικής συμμετοχής που διέθεσε η επιχείρηση για τη χρηματοδότηση του επενδυτικού της προγράμματος.

⁶ Όπως διευκρινίζεται και στη σελ. 9, του Υποδείγματος Υπεύθυνων Δηλώσεων (Παράρτημα 7) οι επιχειρήσεις, είναι υποχρεωμένες να συμπληρώσουν μόνον εκείνες τις Υπεύθυνες Δηλώσεις που αντιστοιχούν στο καθεστώς που τις διέπει (Ανεξάρτητη, Συνεργαζόμενη ή Συνδεδεμένη). Π.χ. μία «Ανεξάρτητη Επιχείρηση» συμπληρώνει μόνον τη δήλωση χωρίς παραρτήματα.

- Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, όπου εξετάζεται η ύπαρξη ή μη κατοχυρωμένου διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντα).
- Διακρίσεις - βραβεύσεις σε διαγωνισμούς, όπου εξετάζεται αν η επιχείρηση έχει συμμετάσχει σε διαγωνισμούς και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία.
- Οργάνωση της επιχείρησης, όπου αξιολογείται υφιστάμενη οργάνωση της επιχείρησης, όπως τεκμηριώνεται από τα δικαιολογητικά της επιχείρησης (π.χ. Συστήματα Διασφάλισης ποιότητας παραγωγικής διαδικασίας, Εμπορικά σήματα, Συστήματα αυτοματοποίησης στην παραγωγή, Συστήματα αυτομ/σης για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της "παραγωγικής" διαδικασίας, Εξειδικευμένα Λογισμικά, κλπ).

Στάδιο Γ (με συντελεστή στάθμισης: 50%) – **Σαφήνεια Επενδυτικού Σχεδίου**, όπου εξετάζονται:

- Το στάδιο ανάπτυξης και προστιθέμενης αξίας του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και η κατανόηση ανταγωνιστικών λύσεων. Δύναται να περιληφθεί και σύγκριση με «ιδεατές», γνωστές εμπορικές λύσεις.
- Η στόχευση νέων ευκαιριών της αγοράς.
- Η δυνατότητα ενίσχυσης της ανάπτυξης της εταιρίας.
- Η πειστικότητα επιδόσεων και αποδοτικότητας («value for money») της πρότασης.
- Η κατανόηση κινδύνων κι ευκαιριών για την επιτυχή εισαγωγή της καινοτομίας στην αγορά, από τεχνικής κι εμπορικής απόψεως.
- Η ύπαρξη ζήτησης/αγοράς για την καινοτομία.

Στάδιο Δ (με συντελεστή στάθμισης: 20%) – **Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου**, όπου εξετάζονται:

- Οι άδειες που απαιτούνται για την έναρξη της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου.
- Η ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος.
- Η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού.
- Η καταλληλότητα του οργανωτικού σχήματος, εάν δηλαδή η πρόταση αποδεικνύει ότι το έργο έχει τους σχετικούς πόρους (προσωπικούς, εγκαταστάσεις, δίκτυα, κλπ.) για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του και τους ρόλους που θα διαδραματίσουν οι μέτεχοντες.
- Η επάρκεια του δυναμικού της επιχείρησης για την υλοποίηση της πρότασης.

Κάθε επενδυτικό σχέδιο αξιολογείται και βαθμολογείται από Επιτροπή Αξιολόγησης με βάση τα κριτήρια της παρούσας Πρόσκλησης. Κατά την αξιολόγηση, διασφαλίζεται, μέσω της Δήλωσης μη Σύγκρουσης Συμφερόντων των αξιολογητών, όπως προβλέπεται από το ΣΔΕ (Δή-

λωση Περί Μη Σύγκρουσης Συμφερόντων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 κατ' άρθρο 38 παρ. 5 του Ν. 4314/2014), ότι κανένας αξιολογητής δεν ταυτίζεται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέεται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων από τους αξιολογητές, παράγεται από το ΠΣΚΕ ο **Προσωρινός Κατάλογος Αξιολόγησης** ο οποίος δύναται να περιλαμβάνει τρεις επιμέρους Πίνακες ως ακολούθως:

- i. Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων λόγω: α) μη κάλυψης τυπικών προϋποθέσεων (Στάδιο Α Αξιολόγησης) και β) αιτήσεων που συγκέντρωσαν συνολική βαθμολογία μικρότερη ή ίση από 4,00 βαθμούς όπως ορίζεται ως κατώφλι θετικής αξιολόγησης στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης ή έλαβαν την τιμή «ΟΧΙ» στα κριτήρια Δ2 και Δ3 που αφορούν στη ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος και του προϋπολογισμού.
- ii. Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων που καλύπτουν το όριο του προϋπολογισμού της Δημόσιας Δαπάνης της παρούσας Πρόσκλησης (2.000.000 €) και
- iii. Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης του προϋπολογισμού της παρούσας Πρόσκλησης.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ισοβαθμίας προτάσεων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα ii), προτείνονται για ένταξη όλες οι πράξεις που ισοβαθμούν.

Για κάθε έναν από τους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες θα περιλαμβάνονται (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Ο βαθμός του κάθε αξιολογητή και η τελικά διαμορφούμενη συνολική βαθμολογία των αξιολογητών. Η τελική βαθμολογία διαμορφώνεται από το μέσο όρο της βαθμολογίας των αξιολογητών.
2. Τα βασικά στοιχεία του κάθε επενδυτικού σχεδίου (π.χ. κωδ. Επενδυτικού σχεδίου, επωνυμία επιχείρησης, κατάσταση επιχείρησης).
3. Ο επιχορηγούμενος Π/Υ.

Δύνανται κατά την κρίση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ στους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες να περιληφθούν πρόσθετα στοιχεία (π.χ. συνεργαζόμενος ερευνητικός φορέας, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου, ίδια συμμετοχή κ.λπ.).

Αναπόσπαστο τμήμα του Προσωρινού Καταλόγου Αξιολόγησης αποτελούν τα αναλυτικά φύλλα αξιολόγησης εκάστης αίτησης χρηματοδότησης όπως περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 8 «Κριτήρια Αξιολόγησης».

Ο Προσωρινός Κατάλογος Αξιολόγησης με σχετική εισήγηση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ και τα αναλυτικά φύλλα αξιολόγησης των αξιολογητών, διαβιβάζεται αρμοδίως προς τον Περιφερειάρχη ΑΜΘ, για **επικύρωση**.

Κάθε δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται μέσω του ΠΣΚΕ για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης. Επί του **Επικυρωμένου Καταλόγου Αξιολόγησης** δύναται να υποβληθούν ενστάσεις από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο «Ι.1.10.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ».

Μετά και την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενστάσεων, όπως αναλυτικά περιγράφεται στο Κεφάλαιο «Ι.1.10.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ», εκδίδεται, μετά από εισήγηση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ ο **Οριστικός Πίνακας Κατάταξης** και τα στοιχεία των θετικά αξιολογημένων αιτήσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ (www.eydamth.gr).

Ι.1.10.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί το άρθρο 43 παρ. 7 της Υπουργικής Απόφασης των «Εθνικών Κανόνων επιλεξιμότητας των δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020» (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015).

Επιτροπή Ενστάσεων

Για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, συγκροτείται Επιτροπή Ενστάσεων, με απόφαση του Περιφερειάρχη ΑΜΘ. Μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης Προτάσεων δεν δύνανται να συμμετάσχουν στην Επιτροπή Ενστάσεων.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη ένταξης ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

- Οι δυνητικοί δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, στο πλαίσιο Πρόσκλησης δύνανται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) κατά της ένταξης/απόρριψης.
- Οι ενστάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά (μέσω ΠΣΚΕ), και εγγράφως προς την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ (στη διεύθυνση που μνημονεύεται στο κεφάλαιο Ι.1.15 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ), εντός αποκλειστικής προθεσμίας **δεκαπέντε (15)** ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

Οι φυσικοί φάκελοι των ενστάσεων, θα πρέπει να κατατεθούν ή να αποσταλούν ταχυδρομικά, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων, στη διεύθυνση:

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Ηροδότου 28, 69132 – Κομοτηνή.

Στην περίπτωση υποβολής ενστάσεων ιδιοχείρως, αυτές θα πρωτοκολλούνται κατά την παραλαβή τους, ως εισερχόμενα έγγραφα στο κεντρικό πρωτόκολλο της ΕΥΔ ΕΠ ΑΜΘ. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Στην περίπτωση αποστολής, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ- συστημένη αποστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Στην περίπτωση υποβολής και αποστολής (ταχυδρομικά ή με ταχυμεταφορά) ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΝΣΤΑΣΗΣ

Για τη δράση «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας, Έρευνας και Ανάπτυξης Επιχειρήσεων για τον κλάδο των Χημικών – Πολυμερών Υλικών» (1β.1.1)

Επωνυμία Επιχείρησης «.....»

ΑΦΜ «.....»

Κωδικός Επενδυτικού Σχεδίου ⁷ : «.....»

Ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής «.....»

- Οι ενστάσεις εξετάζονται από Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές.
- Λόγος απόρριψης ένστασης δύναται να αποτελεί και η εξάντληση της δημόσιας δαπάνης της Πρόσκλησης ή του άξονα προτεραιότητας ή του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Οι ενστάσεις του παρόντος ασκούνται **άπαξ**, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των **δεκαπέντε (15)** ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της έκδοσης του προσωρινού καταλόγου δυνητικών δικαιούχων.
- Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται σύμφωνα με το Άρθρο 25 του Ν.2690/1999 από τον Περιφερειάρχη ΑΜΘ, μέσα σε ένα (1) μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.
- Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων κοινοποιούνται άμεσα στους δυνητικούς δικαιούχους.

Ι.1.10.4 ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, με βάση τον **Οριστικό Πίνακα Κατάταξης**, εισηγείται την έκδοση απόφασης ένταξης στον Περιφερειάρχη ΑΜΘ, ο οποίος με Αποφάσεις του εντάσσει τις πράξεις (επενδυτικά σχέδια).

Σε περίπτωση ισοβαθμίας εντάσσονται όλες οι πράξεις που ισοβαθμούν.

⁷ Είναι ο κωδικός που θα παραχθεί κατά την ηλεκτρονική παραλαβή του Εντύπου Υποβολής.

Ακολουθώντας ενημερώνονται ηλεκτρονικά όλοι οι ενδιαφερόμενοι, κατά περίπτωση, τόσο για την ένταξη όσο και για την απόρριψη του επενδυτικού σχεδίου από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ.

- Στην περίπτωση των ενταγμένων έργων, η εγκριτική επιστολή ενημερώνει ηλεκτρονικά, χωριστά τον κάθε δικαιούχο για το Τεχνικό Παράρτημα στο οποίο περιλαμβάνεται σαφής και αναλυτική περιγραφή του προς εκτέλεση έργου, το χρονοδιάγραμμα, ο συνολικός προϋπολογισμός του, οι πηγές και το ποσοστό χρηματοδότησης αυτού (το Τεχνικό Παράρτημα θα αναρτηθεί και στο ΠΣΚΕ για κάθε επιχείρηση χωριστά). Επίσης, με την επιστολή θα ενημερώνεται ο Δικαιούχος για την υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης περί αποδοχής του Τεχνικού Παραρτήματος όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αξιολόγηση καθώς και όλους τους όρους που τίθενται στην παρούσα Πρόσκληση για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθηση αυτού. **Η Υπεύθυνη Δήλωση θα υποβληθεί εγγράφως στην ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης.**
- Οι επιχειρήσεις που δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα ενημερώνονται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την δημοσιοποίηση της σχετικής απόφασης. Στην ενημέρωση θα περιλαμβάνεται και ο λόγος απόρριψής τους.

Η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 2, του Κανονισμού 1303/2013. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Σημειώνεται ότι ως **ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης** λαμβάνεται η **ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης** της Πράξης στη Δράση.

Επισημαίνεται ότι, ενώ η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών της επενδυτική πρότασης είναι η ημερομηνία υποβολής, ως ημερομηνία έναρξης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης λαμβάνεται η ημερομηνία απόφασης ένταξης. Υπογραμμίζεται ότι, δαπάνες που υλοποιούνται πριν την έκδοση Απόφασης Ένταξης, πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου.

Σε περίπτωση απόρριψης προτάσεων κατά τη διαδικασία ελέγχου δικαιολογητικών ένταξης, δύναται να προχωρήσει η διαδικασία ένταξης για τα επόμενα σε βαθμολογία επενδυτικά σχέδια, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης διαθέσιμων πόρων από την Πρόσκληση, και μέχρι εξαντλήσεως αυτών. Σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ των προκρινόμενων προτάσεων, εντάσσονται όλες οι πράξεις που ισοβαθμούν, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης διαθέσιμων πόρων από την Πρόσκληση, και μέχρι εξαντλήσεως αυτών.

I.1.11 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η διαδικασία υλοποίησης – παρακολούθησης πράξεων καλύπτεται από τη Διαδικασία ΔΙ_1_ΚΕ: «Παρακολούθηση προόδου υλοποίησης πράξεων (πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)» και τη Διαδικασία ΔΙ_7_ΚΕ: «Διοικητική και επιτόπια επαλήθευση / πιστοποίηση – καταβολής ενίσχυσης (πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)» του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

Ειδικότερα:

I.1.11.1 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Σημειώνεται ότι για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Κατάλογος Ενδεικτικών Παραδοτέων, ανά Κατηγορία Δαπανών, περιγράφεται αναλυτικά στο **Παράρτημα 9** «Κατάλογος Ενδεικτικών Παραδοτέων», ενώ των αντίστοιχων δικαιολογητικών, στο **Παράρτημα 10** «Δικαιολογητικά Καταβολής Επιχορήγησης».

Επισημαίνεται πως κατά τη φάση παρακολούθησης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του Επενδυτικού Σχεδίου δύναται να ζητηθούν πρόσθετα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης, αναλόγως του είδους της δαπάνης και του ισχύοντος, κατά τη φάση υλοποίησης θεσμικού – νομοθετικού πλαισίου.

Επίσης, οι Δαπάνες του Παραρτήματος 9 εξετάζονται ως προς την επιλεξιμότητά τους σε σχέση με τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ».

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, η εξόφλησή τους θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου και να αποτελούν εκπίπτουσες επιχειρηματικές δαπάνες σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).

- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή.
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ποσού των 6.000€). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

1. Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
2. Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από το οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
3. Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή (β) τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με

χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής, (β) σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

5. Ηλεκτρονική τραπεζική συναλλαγή (κίνηση web-banking). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) έντυπο κίνησης του τραπεζικού εταιρικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου), (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα φαίνεται ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
6. Εξόφληση μέσω χρεωστικής - πιστωτικής κάρτας. Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η χρεωστική - πιστωτική κάρτα να είναι στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της χρεωστικής - πιστωτικής κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης λογαριασμού χρεωστικής - πιστωτικής κάρτας, στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
7. Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφη ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, στα αναλυτικά καθολικά των οικείων λογαριασμών (π.χ. εξόδων, παγίων, προμηθευτών, ταμείου, κλπ.), στα αντίστοιχα ισοζύγια καθώς και στο γενικό ημερολόγιο.

Στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης. Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:

- Μισθοδοτικές καταστάσεις (ατομικές) σφραγισμένες και υπογεγραμμένες από τον λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο επιχείρησης, για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης.
- Δικαιολογητικό πληρωμής μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζόμενου (κίνηση *extrait* ή καταθετήριο σε τραπεζικό λογαριασμό).
- Αποδεικτικά καταβολής εργοδοτικών και ασφαλιστικών εισφορών. Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι ως άνω καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.
- Αποδεικτικά καταβολής ΦΜΥ.

Γενικές επισημάνσεις:

- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί μέχρι την ολοκλήρωση του έργου και πριν από την τελική έκθεση επαλήθευσης-πιστοποίησης και σε κάθε περίπτωση το αργότερο 24 μήνες από την ημερομηνία ένταξης του επενδυτικού σχεδίου.
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- **Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη** στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική πληρωμή τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού και αποσβέσεων θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία (ΚΦΕ).
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να **εκτυπώνονται**.

- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης ελεγκτικής αλυσίδας για την προμήθεια, τη διακίνηση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.
- Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης σε περίπτωση λήψης υπηρεσιών (αποδείξεις δαπάνες, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α).
- Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

1.1.11.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Όσον αφορά τη διαχείριση του έργου τονίζεται ιδιαίτερα ότι είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία για τις δαπάνες και οι επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου σύμφωνα με το ΕΓΛΣ. Θα πρέπει, δηλαδή, να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες κατά κατηγορία και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους δικαιούχους. Στην περίπτωση φορέων που τηρούν Β' κατηγορίας βιβλία, η επιχορήγηση (έσοδα) και οι δαπάνες θα πρέπει να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων – εξόδων και να εμφανίζονται χωριστά από τη λοιπή δραστηριότητα στα αναλυτικά στοιχεία δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία των φορέων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των στοιχείων των παραστατικών, που αφορούν το έργο.

Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα τιμολόγια κ.λπ. παραστατικά στοιχεία δαπανών του έργου τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Φωτοαντίγραφα των τηρουμένων πρωτοτύπων παραστατικών θα τηρούνται σε ιδιαίτερους φακέλους του λογιστηρίου του δικαιούχου ανά έργο, φέροντας ένδειξη του φακέλου όπου βρίσκεται το πρωτότυπο. Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρόνο τουλάχιστον τεσσάρων ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή α-

χρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Η τεχνική και οικονομική παρακολούθηση των έργων γίνεται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ.

Εφόσον ο φορέας ασκεί επιλέξιμη και μη επιλέξιμη για τον Καν. 651/2014 δραστηριότητα, με τη διακριτή λογιστική παρακολούθηση επιβεβαιώνεται η μη σταυροειδής ενίσχυση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων.

1.1.11.3 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ– ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου υποχρεούται στην υποβολή μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) στοιχείων που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης, όπως είναι το Αίτημα Ελέγχου ή τα δεδομένα φυσικού αντικειμένου. Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνονται τα εξής:

1. Έργο τουλάχιστον ίσο με το 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί στο πρώτο έτος υλοποίησής της, εφόσον η ημερομηνία ολοκλήρωσης της χρηματοδοτούμενης επένδυσης υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.

Πιο συγκεκριμένα, δώδεκα (12) μήνες μετά την έκδοση της **απόφασης ένταξης**, η επιχείρηση θα πρέπει να έχει υποβάλει σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, το οποίο θα συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για δαπάνες οι οποίες ανέρχονται τουλάχιστον στο 30% του εγκεκριμένου Π/Υ της επένδυσης. Σε ενταγμένες επενδύσεις για τις οποίες:

- είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το πλήρες αίτημα
- είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους της παρούσας ενότητας, πιστοποιείται φυσικό και οικονομικό αντικείμενο μικρότερο του 20% του εγκεκριμένου Π/Υ τους,

δύναται να ανακληθεί η απόφαση ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και να κινηθεί η διαδικασία επιστροφής εντόκως της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν επαρκώς οι λόγοι της καθυστέρησης

2. Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στην ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
- οποιαδήποτε μεταβολή προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου του που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του,
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου του.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές, ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από το Πρόγραμμα με έντοκη επιστροφή της ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

A) Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης

Το Αίτημα Επαλήθευσης-Πιστοποίησης υποβάλλεται από το δικαιούχο σε ειδικά τυποποιημένο για το σκοπό αυτό έντυπο, τόσο ηλεκτρονικά, μέσω του ΠΣΚΕ, όσο και σε έντυπη μορφή και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα, όπως αυτά καθορίζονται στο **Παράρτημα 9**, «Κατάλογος Ενδεικτικών Παραδοτέων», και μνημονεύονται στο ΣΔΕ (ΔΙ-Ι_7_ΚΕ: Διοικητική και επιτόπια επαλήθευση/πιστοποίηση - καταβολή ενίσχυσης (πράξεις ΚΕ)).

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν μετά την εκτέλεση τουλάχιστον του 30% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες δαπάνες).

Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά όπως δίνονται στο **Παράρτημα 10** «Δικαιολογητικά Καταβολής Επιχορήγησης» και παραδοτέα καθόλη τη διάρκεια υ-

λοποίησης του έργου και, το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής Αιτήματος τελικής επαλήθευσης - πιστοποίησης του έργου του χωρίς την υποβολή Αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης - πιστοποίησης. Στην περίπτωση αυτή :

- απαιτείται, σύμφωνα με την σχετική επισήμανση ανωτέρω, το πλήρες αίτημα να υποβληθεί σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή εμπρόθεσμα εντός της προθεσμίας των δώδεκα (12) μηνών από την απόφαση ένταξης της επένδυσης
- η προθεσμία των εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών της προηγούμενης παραγράφου δεν έχει εφαρμογή.

B) Επαλήθευση πράξεων

Η παρακολούθηση των Επενδυτικών Σχεδίων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ για το σκοπό αυτό **όργανο ελέγχου** κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης-Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με το ΣΔΕ (Διοικητική και επιτόπια επαλήθευση/πιστοποίηση - καταβολή ενίσχυσης (πράξεις ΚΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης, στην πιστοποίησή τους καθώς και στο εύλογο του κόστους αυτών και στην καταβολή της αναλογούσας επιχορήγησης.

Κατά την επαλήθευση - πιστοποίηση:

- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους
- γίνεται έλεγχος των πρωτότυπων παραστατικών έκδοσης και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών, τα οποία μονογράφονται και σφραγίζονται με ειδική σφραγίδα, που φέρει το τίτλο του Προγράμματος. Ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ).

- Θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση να τεκμηριώνεται και να αιτιολογείται αναλυτικά η όποια περικοπή.

Τα παραδοτέα για τη διενέργεια της επαλήθευσης - πιστοποίησης του έργου (του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου) καθώς και οι επιλέξιμοι τρόποι εξόφλησης αναφέρονται αναλυτικά στο **Παράρτημα 9** («Κατάλογος Ενδεικτικών Παραδοτέων») της παρούσας Πρόσκλησης.

Μετά το πέρας του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο των τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων που εντοπίστηκαν, ολοκληρώνεται η επαλήθευση – πιστοποίηση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης.

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

Η **διοικητική** επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 80% της συνολικά επιχορηγούμενης δαπάνης, ποσοστό στο οποίο δύνανται να περιλαμβάνονται προκαταβολές σε προμηθευτές, που αθροιστικά δε θα υπερβαίνουν το 50% του συνολικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.

Η **επιτόπια** επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στην ολοκλήρωση του έργου και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικειμένου του έργου στο σύνολό του, καθώς και επίλυση θεμάτων που προέκυψαν σε τυχόν προηγηθείσα διοικητική επαλήθευση.

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της θα πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα της υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επιτόπια επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθόλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Στα όργανα ελέγχου των επιτόπιων επαληθεύσεων δύνανται να συμμετέχουν και στελέχη εκτός ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, τα οποία διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα και υποχρεωτικώς θα λάβουν σχετική εκπαίδευση και οδηγίες από τον ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ. Τα μέλη του οργάνου ελέγχου δύνανται προέρχονται είτε από τα στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ ή/και από το «Μητρώο Ελεγκτών» της ΓΓΕΤ. Επίσης, είναι δυνατή η πιστοποίηση των δαπανών των έργων από ορκωτούς λογιστές/ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε.. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης ελέγχου που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορ-

θής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές / ελεγκτές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές / ελεγκτές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. Σημειώνεται ότι ο συντονισμός του εκάστοτε οργάνου ελέγχου αποτελεί αρμοδιότητα της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ και φέρει την ευθύνη για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις αυτών.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης, η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ έχει δικαίωμα διενέργειας αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης.

Εφόσον δεν έχει προηγηθεί Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης, η ΕΥΔ Π-ΑΜΘ αποφασίζει για την απένταξη ή μη του έργου, ενώ έχει δικαίωμα διενέργειας αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης.

Οι εκθέσεις επαλήθευσης (διοικητικές και επιτόπιες) συντάσσονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης, η οποία συντάσσεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ):

- ο δικαιούχος ενημερώνεται γραπτώς για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης,
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος, καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδι-

ορίζονται στην Α.Π. Αριθμ. 126829 / ΕΥΘΥ 1217/21-12-2105 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2784), όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/ πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

Ι.1.11.4 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων. Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ.

Α) Προκαταβολή (δυνητική)

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40%** της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, **η οποία εκδίδεται υπέρ του** Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης. Στη δεύτερη περίπτωση και εφόσον συμβεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, η εγγυητική επιστολή ορισμένου χρόνου να λήγει πριν την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται, άμεσα να την αντικαταστήσει με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση. Η ΕΥΔΑ ΕΠ ΑΜΘ είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από το δικαιούχο

εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθόλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται, έπειτα από αίτημα του δικαιούχου, να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Χωρίς να παραβιάζονται οι λοιποί όροι χορήγησης της προκαταβολής επιχορήγησης, δύναται ο Δικαιούχος να κάνει χρήση των ειδικών τραπεζικών λογαριασμών με τη μορφή «Ανοιχτών Καταπιστευτικών Λογαριασμών (Escrow Accounts)» ή άλλων χρηματοδοτικών μέσων, υπό την προϋπόθεση να υπάρχει θεσμοθετημένο πλαίσιο ως προς τη λειτουργία τους.

Σε κάθε περίπτωση, και σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική διαδικασία (ΔΙΙ_7_ΚΕ) του ΣΔΕ, οι παραπάνω προκαταβολές υπόκεινται στην υποχρέωση εντός τριετίας και σε κάθε περίπτωση μέχρι 31/12/2023 να καλυφθούν από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους Δικαιούχους στο πλαίσιο της υλοποίησης της πράξης και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Β) Ενδιάμεση/σες καταβολή/λές

Καταβάλλονται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης - Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά, οι ενδιάμεσες καταβολές, μαζί με την τυχόν ληφθείσα προκαταβολή, στον εκάστοτε δικαιούχο, δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Γ) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του.

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου καθώς και η αναλογούσα αυτού δημόσια χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων περί νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού, εφόσον αυτό έχει εφαρμογή στο προς ολοκλήρωση και παραλαβή έργο.

Η ΕΥΔ ΕΠ ΑΜΘ διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών δύναται να διακοπεί από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ σε δεό-

ντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του Καν.1303/2013. Η διαδικασία διακοπής και τεκμηρίωσης αποτυπώνεται στο ΠΣΚΕ.

Επισημάνσεις

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου, με ελάχιστο κόστος τις 50.000,00 €.

Για την καταβολή επιχορήγησης κατά τα ανωτέρω, απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή. Το αίτημα θα συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα του **Παραρτήματος 10**, «Δικαιολογητικά Καταβολής Επιχορήγησης», σύμφωνα με το ΣΔΕ (ΔΙΥ_1: Χρηματοδότηση Πράξεων και πληρωμές).

Με βάση τα παραπάνω, καταβάλλεται η ενίσχυση από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης στο Δικαιούχο, κατόπιν προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής, συντάσσεται το Δελτίο Παρακολούθησης Δαπανών & Φυσικού Αντικειμένου και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

I.1.12 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια διαχειριστική αρχή δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων (παρ. 8 Άρθρ.2 ΥΑ 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 - ΦΕΚ 1822/24.08.2015).

Το Αίτημα Τροποποίησης υποβάλλεται από τον δικαιούχο σε ειδικά τυποποιημένο για το σκοπό αυτό έντυπο, τόσο ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ όσο και σε έντυπη μορφή και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Τροποποιήσεις Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται τροποποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) του επενδυτικού σχεδίου. Είναι δυνατές οι τροποποιήσεις του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης εφόσον με την αιτούμενη τροποποίηση δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα.

Επισημαίνονται τα εξής :

- Στο υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο στην ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί και να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα και η θετική αξιολόγηση του σχεδίου.
- Δεν γίνεται δεκτό αίτημα τροποποίησης με συνέπεια την αύξηση του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, καθώς επίσης και τη μείωση του κάτω του ορίου των 50.000 €.
- Στον τροποποιημένο επιχορηγούμενο προϋπολογισμό θα πρέπει να τηρούνται τα μέγιστα ποσοστά και ποσά των κατηγοριών δαπανών που ορίζονται στην παρούσα Πρόσκληση.

Τροποποιήσεις Ήσσονος Σημασίας

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως:

- Αλλαγή υπεύθυνου έργου.
- Αλλαγή νομίμου εκπροσώπου.
- Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής της επιχείρησης.

- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης.
- Αλλαγή χρηματοδοτικού σχήματος σε περίπτωση ενσωμάτωσης τραπεζικού δανεισμού (σε περίπτωση κατάργησης τραπεζικού δανεισμού δεν απαιτείται τροποποίηση. Η αλλαγή ενσωματώνεται στο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης κι εξετάζεται απευθείας εκεί).
- Αλλαγή έδρας επιχείρησης ή/και τόπου εγκατάστασης, εντός της Περιφέρειας ΑΜΘ.
- Αλλαγή προμηθευτή. Διευκρινίζεται ότι η αλλαγή προμηθευτή η οποία δεν συνοδεύεται από οποιαδήποτε άλλη μεταβολή του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της εκάστοτε δαπάνης, δεν συνιστά αιτία τροποποίησης, ενσωματώνεται στο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης και εξετάζεται απευθείας με αυτό.

Προσοχή: Η περίπτωση αλλαγής υπεργολάβου (π.χ. συνεργαζόμενου ερευνητικού φορέα) δεν νοείται ως Τροποποίηση Ήσσονος Σημασίας, καθώς η πρόταση βαθμολογείται και εντάσσεται με βάση τόσο την καταλληλότητα του οργανωτικού σχήματος για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του και τους ρόλους που θα διαδραματίσουν οι μετέχοντες, όσο και την επάρκεια του δυναμικού της επιχείρησης για την υλοποίηση της πρότασης.

- Αλλαγή δαπάνης-ών συνολικής αξίας μικρότερης ή ίσης, ως ποσοστό, με το 20% του συνολικού επιχορηγούμενου Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου, με νέα/νέες δαπάνες για τις οποίες, νέες δαπάνες, τεκμηριώνεται σωρευτικά ότι:
 - υπακούουν στους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών κάθε κατηγορίας (βλέπε Πίνακα 3: Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών και μέγιστο όριο ανά κατηγορία δαπανών),
 - εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης,
 - δεν ξεπερνούν το εγκεκριμένο συνολικό κόστος (συνολική τιμή) των αρχικών δαπανών που αντικαθίστανται, και
 - δεν παραβιάζονται τα όρια χρηματοδότησης που τίθενται στην Πρόσκληση (βλέπε Πίνακα 4: Ένταση ενισχύσεων).

Διευκρινίζεται ότι τέτοιες αλλαγές δαπανών μπορούν να ενσωματώνονται στο αίτημα επαλήθευσης / πιστοποίησης και να εξετάζονται απευθείας με αυτό χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος τροποποίησης.

Εξέταση – έγκριση τροποποιήσεων

Η Εξέταση των Αιτημάτων Τροποποίησης γίνεται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ. Οι ανωτέρω περιγραφείσες Τροποποιήσεις εξετάζονται και εγκρίνονται ή απορρίπτονται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΣΔΕ (ΔΙΙ_9_ΚΕ: Τροποποίηση Απόφασης Χρηματοδότησης Πράξης (Πράξεις ΚΕ).

I.1.13 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η ολοκλήρωση έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η επαλήθευση-πιστοποίηση ολοκλήρωσης) γίνεται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΣΔΕ (ΔΙΙ_10_ΚΕ: Ολοκλήρωση Πράξης (πράξεις ΚΕ).

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι :

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και σε ετοιμότητα λειτουργίας.
- Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Οικονομικό Αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του ελάχιστου προβλεπόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού (50.000,00€).
- Η ύπαρξη άδειας λειτουργίας εν ισχύ ή απαλλαγής, όπου απαιτείται που να περιλαμβάνει την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης, δραστηριότητα.
- Η ύπαρξη υποδομών διευκόλυνσης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ.
- Ο καθορισμός της τελικά δικαιούμενης επιχορήγησης σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων περί νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού, εφόσον αυτό έχει εφαρμογή στο προς ολοκλήρωση και παραλαβή έργο.

Επισημαίνονται τα εξής :

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.
2. Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου δεν είναι διαθέσιμη η εν ισχύ άδεια λειτουργίας, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης/ ανανέωσης της άδειας λειτουργίας. Η νέα ή η ανανεωμένη άδεια είναι υποχρεωτικό να έχει προσκομισθεί από το δικαιούχο στην ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ πριν από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού κι οικονομικού αντικειμένου του έργου. Η άδεια λειτουργίας, δύναται, σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, να προσκομιστεί το αργότερο εντός έξι μηνών από την ολοκλήρωση του φυσικού κι οικονομικού αντικειμένου του έργου, σε κάθε περίπτωση όμως απαιτείται για την Καταβολή της Επιχορήγησης. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ για την έκδοση νέας/ ανανεωμένης άδειας και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία.
3. Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των ως άνω προϋποθέσεων, η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων, σύμφωνα με το ισχύον Θεσμικό Πλαίσιο μέτρων.

Κατά την παραλαβή του έργου, προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του, πραγματοποιείται η λογιστική εκκαθάρισή του και καταβάλλεται στο δικαιούχο η τυχόν οφειλόμενη δημόσια χρηματοδότηση.

Μετά τη σύνταξη της Έκθεσης Επαλήθευσης των συνολικών στοιχείων της Πράξης, και με βάση τα αποτελέσματά της, η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ προβαίνει στη **σύνταξη της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης** μέσω του ΠΣΚΕ, την οποία κοινοποιεί στο Δικαιούχο.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης)
- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου του Δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του τελικού Αιτήματος
- ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό
- καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης
- βεβαιώνεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών της Πράξης
- βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο, ή η αίτηση στον αρμόδιο φορέα
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τίθενται στην απόφαση ένταξης Χρηματοδότησης και ειδικότερα δημοσιότητας και ΑΜΕΑ και υποβολής απαιτούμενων στοιχείων, όπως π.χ. των απογραφικών δελτίων εισόδου και εξόδου του δικαιούχου και του επιδοτούμενου από την παρούσα δράση, προσωπικού αυτής
- διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.)
- καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του Δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην απόφαση ένταξης

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στο δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

I.1.14 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ

α) Ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση.

β) Ο δικαιούχος της ενίσχυσης δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

γ) Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην διακόψει την λειτουργία του και να λειτουργεί εντός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης για χρονικό διάστημα 3 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης, εφόσον είναι ΜΜΕ και εντός 5 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης εφόσον είναι μεγάλη επιχείρηση. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

δ) Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητες του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της επένδυσης (στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ) για χρονικό διάστημα 3 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης εφόσον είναι ΜΜΕ και εντός 5 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης εφόσον είναι μεγάλη επιχείρηση. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

ε. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να τηρεί την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

στ) Επίσης οι δικαιούχοι των ενισχύσεων πρέπει:

- Να πραγματοποιούν το σύνολο των ενεργειών μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΠΣΚΕ.
- Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται και με κατάλληλο μηχανισμό να διασφαλίζεται η μη ενίσχυση μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων σε περίπτωση μεικτής δραστηριότητας
- Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα ΧΙΙ του Κανονισμού 1303/2013 και να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. στις διαδικτυακές πύλες www.ependyseis.gr, www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο

115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

ζ) Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται εγγράφως από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

η) Κατά την υλοποίηση μιας πράξης, ο δικαιούχος ενημερώνει το κοινό σχετικά με τη στήριξη που έχει λάβει από τα Ταμεία:

- i. παρέχοντας στο διαδικτυακό τόπο του, εάν υπάρχει, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογης προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση·
- ii. τοποθετώντας τουλάχιστον μία αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με το έργο (ελάχιστο μέγεθος Α3), που περιλαμβάνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο.

θ) Σε τυχόν εκδηλώσεις, που διοργανώνονται κατά την υλοποίηση του έργου για την προβολή και δημοσιότητα αυτού ή σε δημοσιεύσεις, που γίνονται και περιέχουν προκαταρκτικά, μερικά ή τελικά αποτελέσματα του ερευνητικού έργου, πρέπει να μνημονεύεται ότι μέρος ή ολόκληρο το έργο χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, το ευρωπαϊκό Ταμείο, που χρηματοδοτεί τη δράση, να γίνεται αναφορά της Ε.Ε και να προβάλλεται το έμβλημά της. (Κ. 1303/2013, ΠΑΡΑΡΤ. XII, παρ. 2.2.1)

ι) Μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη του προγράμματος ή έργου ο χρηματοδοτούμενος υποχρεούται να δηλώσει στη ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα αυτού. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής της παραπάνω δήλωσης, το Δημόσιο μπορεί να αξιοποιεί ή να εκμεταλλεύεται το ίδιο ή μέσω τρίτων, τα αποτελέσματα αυτά ελεύθερα.

ια) Ο χρηματοδοτούμενος, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ ή/και με άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, οφείλει να παράσχει κάθε στοιχείο και πληροφορία που αφορούν στο έργο ακόμα και μετά τη λήξη της Δράσης, ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης της Δράσης και να υποστηριχθεί ο σχεδιασμός μελλοντικών παρόμοιων Δράσεων.

ιβ) Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για δέκα (10) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και

τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της παραγωγικής επένδυσης.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

ιγ) Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από το δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την ΚΥΑ 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015)

I.1.14.2 ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού θέτει στη διάθεση των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων τους και την υλοποίηση πράξεων αντίστοιχα.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου που είναι ένα **σύνολο διοικητικών αρχών** που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, αναπτύσσει επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή **δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα)**.

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ στο πλαίσιο της υποχρέωσής της για τη διασφάλιση της τήρησης της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των πόρων του προγράμματος αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων επί τριετία από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης. Τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων **για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων**.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάση δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων και με βάση τα υποβληθέντα από το δικαιούχο δικαιολογητικά που επιτρέπουν την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των ή βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων.

Επίσης, είναι δυνατή η διενέργεια και επιτόπιων επαληθεύσεων εκ μέρους της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ. Η συχνότητα και το πεδίο κάλυψης των επιτόπιων επαληθεύσεων είναι οπωσδήποτε ανάλογα προς το ποσό της δημόσιας στήριξης στην πράξη και προς το επίπεδο κινδύνου που εντοπίζε-

ται κατά τις εν λόγω επαληθεύσεις και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα, συμπεράσματα, συστάσεις και τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργεί η αρχή ελέγχου για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συνολικά.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Για τη διοικητική επαλήθευση ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει τα δικαιολογητικά, τα οποία θα ζητηθούν, εγγράφως (βλ. σχετικά τα άρθρα 124 και 125 του Κανονισμού 1303/2013).

1.1.14.3 ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης – ένταξης και την παρούσα Πρόσκληση κυρώσεις.

Αναφορικά με την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, η ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ συντάσσει ετήσιο πρόγραμμα επαληθεύσεων και ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων γίνεται μέσω του ΠΣΚΕ.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στη ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων (ΣΔΕ, ΔΙΙ_11_ΚΕ: Επαλήθευση μακροχρόνιων υποχρεώσεων (πράξεις ΚΕ)), το οποίο αποτελεί Τυποποιημένο Έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση

αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Σε περίπτωση που προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Οι ανωτέρω διοικητικές ή επιτόπιες επαληθεύσεις περί την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 4314/2014 και σύμφωνα προς το άρθρο 125 παρ. 4,5,6 και 71 του Κανονισμού 1303/2013.

I.1.15 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζεται στην απόφαση προκήρυξης. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis).
2. Η προκήρυξη της Δράσης θα δημοσιευτεί σε πέντε ημερήσιες εφημερίδες και θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ www.eydamth.gr, του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων στο www.ependyseis.gr.
3. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο Γραφείο Πληροφόρησης της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜΘ, Ηροδότου 28, 69132 – Κομοτηνή, τηλέφωνο: 2531352300, 25310-82080, και email: anmathraki@mou.gr και edapamth@mou.gr.

I.1.16 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Πρόσκλησης αποτελούν τα Παραρτήματα 1 – 11.

Παράρτημα 1	Ορισμός ΜΜΕ
Παράρτημα 2	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της Συνθήκης ΕΕ
Παράρτημα 3	Ορισμός Προβληματικής
Παράρτημα 4	Πίνακας Επιλέξιμων ΚΑΔ
Παράρτημα 5	Υπόδειγμα Εντύπου Υποβολής Αίτησης - ΠΣΚΕ_
Παράρτημα 6	Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Αξιολόγησης
Παράρτημα 7	Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων Ένταξης
Παράρτημα 8	Κριτήρια Αξιολόγησης
Παράρτημα 9	Κατάλογος Ενδεικτικών Παραδοτέων
Παράρτημα 10	Δικαιολογητικά Καταβολής Επιχορήγησης